

Karol Moravčík Tvoju dušu prenikne meč (Lk 2,33-35)

Každý rok z príležitosti sviatku Sedembolestnej Panny Márie sa v slovenských médiách objavujú vyjadrenia, kde sa niekto čuduje, že tento sviatok svätíme, a to dokonca ako sviatok štátny. Áno, tento sviatok nepatrí medzi najväčšie celosvetové sviatky katolíckej cirkvi a pre neveriacich ľudí nemusí veľa znamenať. Treba však prijať ako fakt, že to, čo vyjadruje sviatok Sedembolestnej, je súčasťou našej kultúry, a úlohou veriacich i neveriacich môže byť, aby sa snažili tejto kultúre porozumieť.

Obrazy Sedembolestnej Panny Márie poznáme: Ježišova matka drží v náručí telo svojho mŕtveho syna. Tento obraz pripomína konkrétnu udalosť, ale omnoho viac je symbolom mimoriadnej situácie. Je to situácia bolesti, ktorú treba nejakou prijať, vyrovnáť sa s ňou. Táto situácia počíta aj s tým, že bude mať pokračovanie v našej ochote obetovať sa a trpieť podobne, ako trpel ten, ktorého smrť nám spôsobila bolesť. Obrazy Sedembolestnej takto sprostredkujú skúsenosť s bolesťou, ktorú možno uniesť, ba premeniť ju na lásku, v ktorej sme schopní žiť pre niečo veľké a dôležité. Stará modlitba k Sedembolestnej to vyjadruje týmito slovami: „Ó, ty, Matka, žriedlo lásky, nech prežívam bôľ tvoj ťažký a nech s tebou nariekam! Nech mi srdce láskou planie ku Kristovi neprestajne, veď on je môj Boh a Pán“ (sekvencia zo sviatku). Poznanie, že bolesť možno vo viere vydržať a že v tom, čo sa javí ako prehra, možno objaviť skrytý zmysel, ba dokonca prejsť z bolesti do lásky, patrí k podstate kresťanskej viery. Keď sa táto skúsenosť spojí so živým príbehom, stáva sa časťou kultúry jednotlivcov i celých spoločností. My, na Slovensku, sa hrdíme tým, že skúsenosť vytrvania uprostred bolesti a prechod z bolesti do lásky podľa príkladu Sedembolestnej stala sa súčasťou kultúry nášho národa.

Ako sa to však stalo súčasťou našej kultúry a ako tomu rozumieme? Východisko k tejto skúsenosti nachádzame v Lukášovom evanjeliu, kde sa v 2. kap. píše o prorocktvé nábožného Simeona. Jozef a Mária prinášajú dieťa Ježiša do jeruzalemského chrámu, tam ich stretáva Simeon a o Ježišovi sa vysloví, že jeho život bude ľudí rozdeľovať – jedných pozdvihne, ale druhí sa na ňom potknú, a tak sa na ňom vyjaví zmyslenie ľudí. Ako odvodený následok spomenie, že srdce Ježišovej matky prebodne meč. Opäť je to obraz, vyjadrenie situácie, ale je to obraz zásadný. Naše zmyslenie sa musí cítiť, brúsiť, a potom dospieť k rozhodnutiu, musíme sa pýtať, prečo si niečo myslíme a prečo niečo robíme. To, na čom sa to brúsi a deje, nemôžu byť len vonkajšie udalosti,

ale aj ich dôvody. Napr. sa hovorí, že človek dospieva takými udalosťami, ako je ukončenie školy a vstup do prvého zamestnania, tiež sobáš, narodenie dieťaťa, ale aj vážna choroba... Áno, takéto udalosti nás poznačia, nútia dospieť a rozhodnúť sa, ale dôležitejšie sú dôvody a motívy, s ktorými do týchto udalostí vchádzame a vďaka ktorým ich zvládame. V tomto zmysle je Ježiš, jeho poslanstvo, tým kritériom, na ktorom sa cíbi naše zmyslenie a podľa čoho sa dejú naše najväčšie rozhodnutia. A Sedembolestná je jedným z obrazov toho, ako sa toto zmyslenie a konanie uskutočňuje.

Súčasťou našej kultúry sa naše duchovné postoje stávajú vtedy, keď sa premietnu do konkrétneho príbehu. Centrum úcty Sedembolestnej Panny Márie je na Slovensku v Šaštíne. Na začiatku tejto úcty (1564) sa na tomto mieste Záhoria odohral príbeh manželstva grófkyni Czoborovej. Ona prežívala vo svojom manželstve vážne problémy a podľa legendy sa modlievala pred soškou Sedembolestnej. Z vďaka za vyriešenie problémov dala postaviť kaplnku. Neskôr František Lotrinský, manžel cisárovnej Márie Terézie, kúpil majetok Czoborovcov v Šaštíne, dal postaviť fabriku a s podporou cisárovnej sa tam vybudoval veľký chrám. Veľká tradícia národnej svätej Slovenska sa zrodila z malej súkromnej skúsenosti, ktorá sa vhodne prepojila so skúsenosťou mnohých iných ľudí: že naša bolesť nemusí byť definitívna a že ju možno pretaviť do lásky, ktorá nás zachraňuje.

Zaujalo ma, ako o podobnej skúsenosti hovoril pápež František pri svojej návšteve Brazílie. S tamojšími biskupmi sa stretol v najväčšom stredisku úcty Panny Márie, v Aparecide. Vo svojom prihovore spomenul, že v 19. st. bola Aparecida križovatkou medzi hlavným mestom Rio de Janeiro, Sao Paulom a baňami v Minas Geras. Podľa legendy raz na tomto mieste chudobní rybári chytali ryby, ale nič nechytali. Potom z rieky nevylovili zlatú ryбку, ale dolámanú sošku Nepoškvrnenej Panny Márie. Tá rozbitá soška, ktorú dali dokopy, stala sa neskôr symbolom veľkej sily, ktorá dáva dokopy naše rozbité životy, povedal pápež. Vtedy v Brazílii boli životy rozbité najmä tým, že spoločnosť sa delila na pánov a čiernych otrokov (soška Márie bola čierna). Pápež pripomenul, ako nám dnes táto skúsenosť ukazuje, že Boh koná pokorne a zjavuje sa tam, kde ľudia už nič nečakajú. Často to býva na križovatkách, tam, kde sa stretávajú cesty ľudí a ich problémy...

Keď budeme sláviť Sedembolestnú Pannu Máriu ako zvláštny katolícky sviatok, a dokážeme na križovatke, v centre dnešných problémov, vyjadriť svoje túžby a otázky, ukážu sa aj riešenia. Často nečakané, ale pozitívne premieňajúce. Podľa toho poznáme, že sú od Boha.

*Ale svoj ľud vyviedol ako ovce,
ako stádočko
púšťou sprevádzal.
A bezpečne ich vodil,
aby nebáli sa,
ich nepriateľov more prikrylo.
Na sväté územie ich priviedol,
k vrchu, čo Jeho ruka stvorila.
Pred očami im vyhnal národy,
povrazom rozmeral
ich dedičstvo
a kmene izraelské
usadil v ich stanoch.*

*Lež i tí spurne pokúšali Boha,
nevážili si Jeho svedectva.
Ako ich otcovia i oni zradili ho,
zlyhali ako pokazený luk.
A dráždili Ho
na obetných vrškoch
a hnevali Ho modlami*

*Videl ich Hospodin
a rozbúrnil sa strašne.
Kmeň Izraela zavrhol.
Opustil stan svoj šilónsky,
kde medzi ľudom prebýval,
a do zajatia vydal svoju silu
a do rúk protivníkov
svoju ozdobu.*

*Napospas meču ľud svoj vydal,
zanevrel na svoje dedičstvo.
Mládencov jeho trávil oheň
a jeho pannám nespievali
pesničky svadobné.*

*Pod mečom padali jeho kňazi
a jeho vdovám nevypadla slza.
Tu precitol Pán ako zo spánku.
A ako vínom rozjarený hrdina
odrazil naspäť*

*svojich protivníkov
a na potupu večnú vydal ich.
Pohrdol stanom Jozefovým
i kmeňom Efrajimovcov pohrdol.'*

*A na kmeň Júdov
Jeho voľba padla
a na vrch Sion, ktorý miloval.*

O druhej šanci

Thomas Edison v roku 1879 vynášiel vec, ktorá navždy zmenila svet. V laboratóriu Menlo Park v New Jersey sa mu podarilo vyrobiť prvú žiarovku. Príprava testovacích kusov trvala Edisonovi a jeho tímu desiatky hodín. Keď po vyčerpávajúcej práci dokončili prvú funkčnú žiarovku, Edison ju podal chlapcovi, čo v laboratóriu pracoval ako poslíček, aby ju odniesol na horné poschodie do testovacej miestnosti. Chlapec ju zobral a nadšene sa rozbehol hore schodmi. Bol však nepozorný, zakopol a žiarovku rozbil. Výroba ďalšieho kusa si vyžiadala celý nasledujúci deň. Na jeho konci Edison všetkých prekvapil. Zavolať si toho istého chlapca, podal mu žiarovku a povedal: „Nehnevám sa, ale daj pozor a zanes ju hore.“ Mladý vedec bol okrem geniality obdarený aj veľkým srdcom, ktoré sa nebálo dať človeku druhú šancu.

Božie slovo tejto nedele nás povzbudzuje, aby sme sa naučili odpúšťať, aby sme dali druhú šancu ľuďom, čo pochybili. Kniha Sirachovcova nám pripomína, že sa nemáme hnevať, ani nenávidieť. Ježiš v evanjeliu Petrovi odporúča, aby odpustil nie sedem ráz, ale sedemdesiatšedem ráz, teda vždy. Podobenstvo o kráľovi a sluhovi, čo bol dizen desaťtisíc talentov, má úplne jasné poslanstvo. Ak chceme, aby Boh odpustil nám, máme aj my zo srdca odpustiť bližným.

A predsa sa nám to nedarí. Veriaci mi často hovoria, že druhí im spravili také veci, ktoré odpustiť nemožno. „To slušní ľudia nerobia, miera sa naplnila, pohár pretiekol, toho človeka viac nechcem vidieť, zavinil si to sám.“ Zaujímavé je, že vyjadrenia tohto typu často bývajú obojstranné. Inými slovami, musím si ich vypočuť od jedného, aj od druhého hnevniaka. Ich argumenty sa obyčajne podobajú ako vajce vajcu. Vtedy si želám, aby v ľuďoch popri obojstrannej schopnosti hnevať sa „na smrť“ bola aj obojstranná schopnosť odpúšťať. Svet by bol náhle oveľa lepší.

Kto nevie odpustiť, mohol by si vyskúšať radu, čo dával chlapcom vedúci jedného tábora. Dostali za úlohu umyť pár zemiakov a napísať na ne mená ľudí, na ktorých sa hnevali. Zemiaky potom vložili do vrečka, ktoré museli nosiť všade so sebou. Mali ich pri sebe, kamkoľvek sa pohli. Museli s nimi jesť, hrať sa, chodiť von, ba aj spať. Toto „teriganie sa“ so svojím hnevom začalo byť rýchlo nepríjemné. Koho neomrzelo nosiť vrecúško všade so sebou, toho premochol zápach, keď zemiaky začali hniť. Chlapci si uvedomili, že odpustením robia väčšiu službu sebe samým, než svojim hnevniakom. Ak už teda nevieme odpustiť bližným pre ich dobro, urobme to pre naše vlastné. Ak ani to nedokážeme, odpustíme pre lásku ku Kristovi, veď on nám dal druhú šancu už toľko ráz!

Martin Kramara

Slávnosť Sedembolestnej Panny Márie: V pondelok 15.9. slávime slávnosť Sedembolestnej Panny Márie. V tento deň je celonárodná púť do Šaštína. Sv. omša o 10:30 hod. bude celebrovať otec kardinál Jozef Tomko. Otcovia biskupi nás pozývajú na túto púť. Zverme naše rodiny i celý národ pod ochranu Panny Márie. Starší, chorí, prípadne tí, ktorí sa nemôžu osobne zúčastniť, môžu sa s nami spojiť prostredníctvom verejnoprávnej televízie alebo cez TV Lux.

Pútnici z Vištuku do Šaštína: autobus bude pristavený o 7:30 hod. na námestí vo Vištuku. Prosím, nezabudnime na skladáciu stoličku.

Jesenné kántrové dni: Slávime v stredu, v piatok a v sobotu. Obsah dní: poďakovanie za úrodu. My budeme sláviť v piatok.

Slovo a hlas

Prorok Izaiáš nazýva Jána Krstiteľa hlasom. Svätý Augustín dodáva, že Ján bol hlas, nie slovo. Slovom bol večný Boží Syn Ježiš Kristus. Evanjelista Ján na začiatku svojho evanjelia napísal: „A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami“ (Jn 1, 14). Ján Krstiteľ bol hlasom, ktorý je v službe Slova a slova. Slovo sa rodí v mysli a srdci každého z nás. Nato, aby sme mohli ostatným odovzdať slovo, ktoré sa v nás zrodilo, potrebujeme hlas. Keď vyslovíme myšlienku, hlas doznie a stratí sa, vypovedané slovo však zostáva. Poznáme to aj zo skúsenosti. Koľko ráz si povieme, že sme mali radšej držať jazyk za zubami. Keď povieme niečo, čo nás mrzí, hlas sa stratí, ale slovo v nás zostáva a škreje nás. Talianske príslovie hovorí: „Slovo, ktoré nevypovieš, je tvojím sluhom, sotva ho pustíš z úst, stávaš sa jeho otrokom.“ Ako radi by sme niektoré slová vrátili späť, no nie je to možné.

Ján bol hlasom, ktorý bol výlučne v službách Ježiša Krista. Dokonca raz povedal: „On musí rásť a mňa musí ubúdať“ (Jn 3, 30). Aj my máme byť v službe Krista, no tak, aby sme ho nezatieňovali.

Ivan Šulík „Láskavo a milostivo“

Sväté omše v 24. týždni cezročného obdobia - (A)

15.IX. pondelok Sedembolestná Panna Mária - Slávnosť

18:00 Za † Karola Peška

Lektori: Blahová M., Jurčovičová M.

16.IX. utorok

18:00 Za † Emila a Máriu Slezákových a syna Emanuela

17.IX. streda - kántry

18:00 Za † Jozefa a Máriu Magdalénu Minárikových

18.IX. štvrtok

18:00 Za † Františka a Máriu Lenhartových a starých rodičov

19.IX. piatok - kántry

18:00 Za † Leopolda a Štefániu Kulifajových a zaťa Jána

20.IX. sobota - kántry

08:00 Za † Evu, Ladislava a Máriu Sabových

Upratovanie kostola č.d. 421 - 456

21.IX. 25. nedeľa v cezročnom období

08:00 Za † Miroslava Kublihu a starých rodičov

Lektori: Setnická G., Pešková L.

10:00 Za farníkov

Lektori: Polakovičová Z., Polakovič P.

14:00 Posvätný ruženec, litánie

Liturgický kalendár

15.IX. pondelok Sedembolestná Panna Mária - Slávnosť

16.IX. utorok Sv. Kornelius, pápež a Cyprián, biskup, mučeník

17.IX. streda Sv. Róbrt Bellarmín, biskup a učiteľ Cirkvi

18.IX. štvrtok Sv. Protus a Hyacint, mučeníci

19.IX. piatok Sv. Január, biskup a mučeník

20.IX. sobota Sv. Ondrej Kim a Pavol Chong Hasang a spol., mučeníci

Môžeme ľuďom veriť?

Môžem veriť ľuďom, hoci som sa veľakrát presvedčil, že si nezaslúžia dôveru?

Tvrdenie, že ľudia si nezaslúžia dôveru, je veľmi povrchné morálne hodnotenie. Bolesťná skúsenosť krivdy z jednotlivých vzťahov sa prenáša na všetkých ľudí, ktorých môžem potenciálne stretnúť. Také hodnotenie je nesprávne, a preto často nespravodlivé. Je mnoho osôb - ukazujú to skúsenosti, ktoré sú hodné našej dôvery. Takéto extrémne zovšeobecnenie zároveň vyjadruje, že sme uzatvorení do seba a urazení na celý svet, aj na tých, ktorých ešte nepoznáme. Keď prijímame takýto postoj, nedávame žiadnu šancu ani tým, s ktorými žijeme deň čo deň, ani všetkým ostatným, ktorých náhodou stretávame.

Je pravda, že emocionálne putá, ktoré spájajú ľudí, sú krehké a nespoľahlivé, pretože ľudské city, potreby a túžby sa menia. Aj ľudská vôľa je nestála. Prakticky nemožná je láska založená výlučne na citovej fascinácii, nezávisle od toho, či ide o puto priateľstva, bratstva alebo erotickú lásku. Čím „vrúcnejšie“ - vzhľadom na emocionalitu - prežívame priateľstvo alebo lásku, tým viac sú ohrozené nestálosťou. Až keď priateľstvo a lásku podporíme duchovnými a náboženskými hodnotami, budú môcť trvať. Vernosť a stálosť v ľudskej láske nadobudneme, ak sa zriekneme koncentrácie výlučne na svoje citové potreby a ak sa obetavo oddáme službe bližnému.

Dôvera v medziľudských vzťahoch nezávisí len od ľudí, ktorí si ju zasluhujú či nezasluhujú. Je to vzájomný a výmenný dar. Ak sa v nejakom vzťahu spontánne nevytvára puto dôvery, je to aj preto, že sami ako prví nejdeme bližnému v ústrety. Aby mohol vzniknúť vzťah vzájomnej dôvery, je nutné, aby si obidve strany vyšli navzájom v ústrety. Dôvera je ťažká najmä vtedy, keď sme zažili veľa citových zranení: odmietnutie, poníženie, zradu. V takej situácii sme pokúšaní, aby sme na všetkých ľudí pozerali cez city frustrácie, rozčarovania a sklamania. Vtedy sme náchylní druhých najskôr obviňovať a vidieť to, čo nám nemôžu alebo nechcú dať.

Bolesťný pocit, že ľudia si nezasluhujú dôveru, môže vyplývať aj z príliš veľkých emocionálnych očakávaní. Ľudia si nebudú zasluhovať našu dôveru, ak sa budeme domáhať od nich takej opory, pomoci, pocitu bezpečia, ktoré nám nie sú schopní zabezpečiť, pretože naše očakávania ich jednoducho prerastajú. Ak očakávame, že každý človek nám musí dať všetko, čo potrebujeme, vtedy sa, samozrejme, ľahko budeme cítiť rozčarovaní, sklamaní či priam zradení našimi blíznymi.

Každý človek nám môže dať len toľko, koľko sám má. Mnohí ľudia okolo nás sú takisto v núdzi, cítia sa stratení, nedôverujú, tak ako aj my sami. Treba sa učiť pokorne prijímať tieto omrvinky lásky a priateľstva, ktoré nám ponúkajú bližní v celej svojej duchovnej a emocionálnej chudobe. Popritom, čo sa učíme prijímať málo, treba sa zároveň učiť dávať veľa, Ľudia sa budú od nás spontánne odťahovať, keď vycítia postoj nášho rozhorčenia a nárokov. Budú sa cítiť bezmocní voči všetkým našim požiadavkám. Okolo ľudí, ktorí majú veľké nároky voči blíznym, sa vytvára svojské emocionálne prázdno.

Chod v ústrety druhým. Sám ponúkni druhým najprv toľko, koľko máš. Rýchlo sa presvedčíš, že sa ti budú

odplácať tým istým. Keď si ľudia ponúkajú navzájom to, čo majú, vzájomne sa robia šťastnými. Možno to ešte nie je „raj na zemi“, ale obyčajné, prosté ľudské šťastie. Postoj nárokov spojený s obviňovaním iných je veľkým a nebezpečným pokušením žiadať od úbohého a chudobného človeka Božie šťastie tu na zemi. Také šťastie nám nikto z ľudí dať nemôže. Treba oň prosiť samého Boha.

Józef Augustín, SJ „O láske, manželstve a rodine“

**Tieto rady čítaj pomaly.
Rozvážne premýšľaj nad ich obsahom.**

Formácia

360 Ako si sa srdečne zasmial, keď som ti radil, aby si svoje mladé roky zveril pod ochranu svätého Rafaela, aby ťa dovedol k posvätnému manželstvu tak ako mladého Tobiáša; s dobrým, pekným a bohatým dievčaťom - hovoril som ti žartom.

Ale potom ako si sa zamyslel, keď som ti povedal, aby si sa odovzdal aj pod ochranu svätého Jána, toho mladučkého apoštola - v prípade, že by Pán od teba žiadal viac.

361 Tebe, ktorý v hĺbke duše nariekaš, že sa k tebe správajú prísne, že pociťuješ protiklad medzi touto prísnosťou a správaním tvojich príbuzných, odpisujem niekoľko riadkov z listu mladého vojenského lekára: „Pri chorom je potrebný vecný, svedomitý, odborný a účinný postup lekára a nie žalostné náreky rodiny. - Čo by sa stalo z ošetrovne počas boja, keď sa do nej valia prúdy ranených, ktorí sa hromadia, lebo postup nie je dostatočne rýchly, pretože pri každých nosidlách stojí jedna rodina? To radšej prebehnuť k nepriateľovi.“

362 Nepotrebuješ zázraky; stačia mi tie, ktoré sú v Písme. - Potrebujem však, aby si si plnil povinnosti a odpovedal na milosť.

363 Sklamaná. - Prichádzaš skleslý. Ľudia ti práve dali poriadne ponaučenie! - Kým sa domnievali, že ich nepotrebuješ, zahŕňali ťa ponukami. Keď však zistili, že by ti mali pomôcť finančne, pár mizernými grošmi, ich priateľstvo sa zmenilo na nevšímavosť. - Dôveruj len Bohu a tým, ktorí sú skrze neho s tebou spojení.

364 Kiežby si si predsavzal, že budeš slúžiť Bohu „vážne“, s takým úsilím, ako slúžiš svojej ctižiadosti, svojej samolúbosti, svojej zmyselnosti!

365 Ak cítiš pohnútku byť vodcom, snaž sa ním byť: posledným medzi svojimi bratmi a prvým medzi ostatnými.

366 Pozrime sa: Prečo sa cítiš urazený, keď ten alebo onen má väčšiu dôveru k niekomu, koho pozná už dávno, alebo má k nemu bližší vzťah vyplývajúci z náklonnosti, spoločného zamestnania, povahy?

- Predsa však, medzi svojimi sa úzkostlivo vyhýbaj čo i len náznak zvláštneho priateľstva.

367 Keby aj to najjemnejšie a najvyberanejšie jedlo zožrala sviňa (vyjadrené bez obalu), v najlepšom prípade sa zmení na bravčovinu. Buďme anjelmi, aby sme povznášali myšlienky, ktoré si osvojujeme.

Prinajmenšom budme ľuďmi, aby sme premieňali pokrmy aspoň na silné a ušľachtilé svaly, alebo azda na mocný mozog... schopný chápať a uctievať Boha. Len... nebudme zvieratami ako mnohí, premnohí!

Josemaria Escrivá „Cesta“

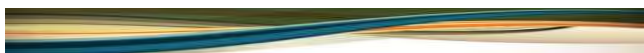
Príbeh na uzdravenie duše

Úspech

Jeden misionár, ktorý v Číne prežil mnoho rokov, a akýsi slávny spevák, ktorý tam bol iba dva týždne, sa vracali do Spojených štátov tou istou loďou. Keď zakotvili v San Franciscu, speváka tam čakali veľké zástupy obdivovateľov. „Pane Bože, tomu vôbec nerozumiem,“ mrmľal si misionár. „Ja som daroval Číne štyridsaťdva rokov svojho života a on tam bol iba dva týždne. Jeho tu vítajú tisíce ľudí a mňa tu nečaká nikto.“

Pán mu odpovedal: „Synu, ty predsa ešte nie si doma.“

Jeden turista raz navštívil slávneho rabína. Zarazilo ho, keď videl, že rabín žije len v jednej miestnosti, plnej kníh, a celý jeho nábytok tvorí stôl a jedna lavica. „Rabín, kde máš nábytok?“ pýtal sa turista. „A kde máš nábytok ty?“ odvetil rabín. „Môj nábytok? Veď ja som tu iba na prechádzke,“ povedal turista. „Aj ja,“ dodal rabín.

Bruno Ferrero „Vôňa ruže“

Rok nad evanjeliom

Kajúci lotor

„A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal... Ale druhý ho zahriakol: Ani ty sa nebojíš Boha...? Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.“ (Lk 23,39-40,42)

Iba sv. Lukáš zaznačil vo svojom evanjeliu obrátenie jedeného z lotrov. Bez jeho pozornosti by táto dojímavá udalosť bola pre nás navždy zapadla do zabudnutia.

Jeden z ukrižovaných zločincov sa rúha. Neprijíma Ježišovu smrť a jeho kríž. Vysmieva sa z jeho kráľovstva. Druhý lotor v Ježiša uverí a prijíma ho. Prvý zločinec by sa chcel zachrániť pred telesnou smrťou a pred svojím krížom. Uznal by Ježiša za Mesiáša, keby mal z toho okamžitý a viditeľný zisk. „Zachráň seba i nás!“ hovorí. Neuznáva svoju vinu ani sám pred sebou, ani pred ľuďmi, ani pred Bohom. Neprijíma svoj trest. Nezrieka sa svojich hriechov ľútosťou, a to ani vo chvíli svojej smrti. Jeho spoločník zhŕňa tento stav do veľmi vážnej výčitky: „Ani ty sa nebojíš Boha?“

Druhý zločinec sa správa celkom inak. Uznáva svoju vinu:

„Dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili.“ Vyznáva svoj hriech a odsudzuje ho. A prijíma, aj keď vo veľkej bolesti, trest za svoje činy. Toto všetko ho už očisťuje a on spoznáva, že Ježiš v ich strede je niekto celkom iný. Neurobil nič zlé. Je nevinný. A záver, ktorý urobil kajúci lotor? Nechce v prvom rade uniknúť smrti, ale dôveruje

Ježišovi a prosí ho, aby si na neho spomenul. Tento človek verí, že Ježiš zvíťazí nad utrpením i nad smrťou.

Dvaja hriešni ľudia pred Ježišom. Jeden zatvrdne, druhý sa očisťuje a zachraňuje. Pred Ježišom a jeho krížom ľudia rozhodujú o svojom živote. Ježiš je „na pád, alebo na povstanie“, ako predpovedal Simeon.

Ako jednoducho sa obrátil kajúci lotor! Pohľad na Ježiša a potom niekoľko slov. Toto obrátenie je však plné Božej sily, pretože je plné sily Ježišovho kríža. Mnohí si mysleli, že človek ako lotor na kríži, ktorý prežil celý život páchaním zločinov, je navždy nenapraviteľný, že je neschopný vnútorne sa spamätať. Keby sme nepoznali Ježišovu odpoveď, možno by sme i my pochybovali o tomto človekovi - o jeho úprimnosti a vnútornej premene. Vytvorili by sme si o ňom úsudok podľa jeho doterajšieho života, a nie podľa niekoľkých slov, ktoré vyslovil pri zomieraní.

Ježišova odpoveď je taká jasná, že nám vyráža dych a rozptyľuje v nás akékoľvek pochybnosti. Kristus povedal tomuto človekovi slová, na ktoré by sme nikdy nemali zabudnúť:

„Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji.“ Ježiš kajúceho lotra prijíma. On, ktorý vidí do srdca, vie, že lotrovo obrátenie je opravdivé. Ježiš hodnotí jeho ľútosť ako skutočnú premenu. A to je podstatné. Nič iné nerozhoduje - ani roky prežité v hriechu proti minútam ľútosť a pokánia. Kajúci lotor na kríži sa rozhodol v poslednej chvíli, ale úprimne a z celého srdca sa vrátil k Bohu. Ľútosť pred Ježišom zmyla všetko nečisté z jeho temného života. To bolo dielo milosti.

Ježiš ho v jeho ľútosťi prijal a ospravedlnil. V tej chvíli sa zo zločincov stal svätec. Získal posväcujúcu milosť - rúcho, v ktorom možno vojsť na hostinu do večnosti: „Dnes budeš so mnou v raji.“ V Ježišovom kráľovstve nemôže byť nič nesväte.

Vo obrátení kajúceho lotra nás zvlášť prekvapuje osobná láska k Ježišovi. Lotor vidí, že Ježiš je nevinný, a bráni ho:

„Neurobil nič zlé!“ Potom ho prosí. Oslovuje ho pritom dôverne po mene, ktoré počul alebo prečítal z nápisu na kríži: „Ježišu, spomeň si na mňa!“ Z týchto slov cítime, že kajúci lotor sa chce priblížiť k Ježišovi, chce sa mu zdôveriť a dôverovať mu.

Ježiš kedysi prejavoval zvláštnu pozornosť ľuďom, keď ich oslovoval po mene. Dobrý pastier pozná svoje ovce po mene. Ale aj ovce poznajú jeho. Kajúci lotor dôverným spôsobom prejavuje záujem o Ježiša. Oslovenie „Ježišu“ na tomto mieste evanjelia pôsobí ako jedno z najrúrcnejších a najdojímavejších.

Ale aj Ježišova odpoveď je dôkazom veľkej lásky. Dôvernosť a blízkosť, ktorú hľadal kajúci lotor, dosiahol: „Dnes budeš so mnou v raji.“ Aká veľkorysá, pohotová a vzácna odmena! Dnes! Modlitba bola vypočutá hneď a nad všetko očakávanie. Kajúci lotor bude ešte dnešného dňa prijatý do večnosti a bude navždy Ježišovým priateľom. Toto priateľstvo bolo utvrdené na kríži.

Slovo „dnes“ nevyjadruje len pohotové splnenie osobnej prosby dobrého lotra. Naznačuje viac. Ježiš povedal predtým Marte, ktorá si myslela, že Lazár vstane z mŕtvych v posledný deň: „Ja som vzkriesenie a život.“ A na vzkriesenom Lazárovi dokázal, že prináša hneď to, čo bolo predpovedané na posledný deň. Na kríži Ježiš oznamuje, že jeho kráľovstvo, ktoré sa naplní až na konci čias, sa začína už teraz - „Dnes“.

Ježišova odpoveď kajúcemu lotrovi je odpoveď zvrchovaného, ale i milosrdného a neslýchane dobrotivého Pána.

Ján Chryzostom kardinál Korec

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku